

Børnehuset Elvergården

PÆDAGOGISK LÆREPLAN, RØDOVRE KOMMUNE 2023-2024

Indholdsfortegnelse

1. Indledning.....	2
2. Pædagogisk Profil/beskrivelse af dagtilbud.....	3
3. Det pædagogiske grundlag og det brede læringssyn.....	6
3.1. Børnesyn.....	9
3.2. Dannelse og børneperspektivet.....	9
4. Leg.....	10
5. Læring.....	12
6. Børnefælleskaber.....	14
7. Pædagogiske læringsmiljøer.....	15
8. Særlig fokuserede indsatser for dagtilbuddet i perioden 2023 til 2024.....	18
9. Forældresamarbejdet.....	19
9.1 Samarbejde med Forældrebestyrelsen.....	20
9.2 Det breder forældresamarbejde.....	21
10. Børn i udsatte positioner.....	22
11. Overgange.....	23
12. Lokalsamfundet.....	24
13. Evalueringskultur (dokumentation).....	25
13.1 Gennemførelses af evaluering 2022.....	25

1. Indledning

I Rødovre arbejder vi med "høj kvalitet" i dagtilbuddene. En styrket pædagogisk læreplan skal understøtte dagtilbuddets arbejde med hele tiden at sikre og udvikle høj kvalitet i kommunens dagtilbud. For at sikre kvalitet i et dagtilbud ved vi, at en række parametre spiller ind. Vi stræber således efter en række kriterier.

Det gode dagtilbud kendetegnes bl.a. ved:

- Tæt forældresamarbejde med udgangspunkt i barnets udviklingsmuligheder.
- At gode læringsmiljøer er til stede hele dagen. Læringsmiljøer forstås som det der er i relationerne, indretningen, de pædagogiske aktiviteter og rutinesituationer.
- Det pædagogiske personale tager ansvar for fællesskabet og det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Det pædagogiske personale sikrer børns deltagelsesmuligheder. Både når det er let, og når det er svært for barnet.
- Det pædagogiske personale sikrer fordybelse ved at organisere børnene i mindre grupper, men også med afsæt i hvad børnene viser de gerne vil.
- Faglig ledelse, der stiller krav til personale, forældre og børnene i sit nærvær, og som systematisk skaber rum for evaluering, til udvikling.
- At der arbejdes systematisk evaluerende med afsæt i gode processer for alle børn.
- At der arbejdes på brede læringsfællesskaber gennem hele dagen.
- At det pædagogiske personale tager afsæt i, at barnets læring og udvikling er afhængig af den ramme barnet tilbydes.
- At udvikling for barnet afhænger af den forventning barnet mødes med.
- At det pædagogiske personale hele tiden tager afsæt i den aktuelle børnegruppe, for at sikre børnenes perspektiv.

Vi tager afsæt i en lang række af parametre, når vi taler om læring i Rødovre kommune. Særligt kan her fremhæves, at vi med respekt søger at skabe sammenhæng mellem det strukturerede, det spontane, overgange i barnets liv, samt rutiner som oplagte læringsmuligheder.

Elvergården..... et sted hvor der skal være tryghed og rum til individuel læring og udvikling, da vores børn mellem 0-6 år opholder sig meget af deres vågne tid her. Det skal være et sted hvor det opleves som deres andet hjem med fokus på omsorg og trivsel.

2. Pædagogisk Profil/beskrivelse af dagtilbud

I stueetagen har vi vores vuggestueafdeling med børn i alderen 0-3 år.

Vuggestuen er delt op i 3 grupper/stuer, Drage – Alf – trolde, med mellem 12-14 børn og 3 faste voksne pr. stue.

Stuerne udarbejder hver især ugeplaner på deres ugentlige stuemøde men arbejder også på tværs af stuerne.

I stueetagen ligger også ledelsens kontor og vores produktions køkken. I vuggestuen har vi en ernæringsassistent, der laver mad til vuggestuebørnene hver dag. Vi tilbyder primært laves økologisk mad, som følger sundhedsstyrelsens anbefalinger af kost til de mindste.

Pædagogisk er køkkenet også tænkt ind i vuggestuens hverdag.

På Elvergårdens 1. sal ligger der tre børnehavegrupper, Elver – Hobbit – Enhjørning, hvor børnene er mellem 3-6 år blandet på alle 3 stuer. Barnet starter som 3 årig i vores børnehave og størstedelen af børn er fra vores egen vuggestue. Elvergården modtager også børn til vores børnehave fra dagpleje i Rødovre kommune men også børn der kommer fra vuggestuer i eller uden for Rødovre kommune.

På 2. salen har vi udviklet og er stadigvæk i gang med at udvikle aktivitets rum/område.

Her finder man et biblioteksområde, et krea rum, et Lego område, en dukkekrog, et motorikrum, et aktivitetskøkken og et kommende sanserum.

Elvergården har en dejlig legeplads, der er inddelt i forskellige funktioner. Børnehaven og vuggestuens legeplads ligger i forbindelse med hinanden dog adskilt af et lavt hegn og låge. Børnene kan sagtens se og kommunikerer med hinanden - børnehavebørn og vuggestuebørn imellem, og til tider være på besøg hos hinanden.

Børnehavens legeplads har en "kolonihave" med grillsted og plantekasser Vi har et hønsehus med høns, som børnene er med til passe og give dem mad. Vi har også et drivhus hvor vi i sommerhalvåret dyrker forskellige grønsager sammen med børnene, som vi bruger til pædagogisk aktivitet/skabelse af læringsrum. Dette sted er et fantastisk samlingssted for Elvergårdens børn og voksne. Her er der afholdt mange hygge stunder i forskellige forbindelser.

Det er bl.a. Sankt Hans men også fødselsdage eller bare helt almindelige hygge fredag, med sno-brød og popcorn over gril.

Børnehaven har også en indhegnet boldbane og to legestativer, hvor det ene har en stor rutsjebane, en stor rede gyng, sandkasse og for legehuse. Noget af legepladsen har en overdækning, her kan man sidde under og spise madpakker, lave kreative sysler, læse bøger osv.

Vuggestuen har to små gynger, en stor rede gyng, legehuse, sandkasse og rutsjebane.

Begge legepladser har også et lidt større skur hvor der er cykler, mooncars, gå-vogne, gravemaskiner, koste, motorcykler osv.

Elvergården er placeret i naturskønne omgivelser, med kort afstand til Damhussøen og engen, med masser af natur og dyreliv. Derudover er vi placeret i centrum af Rødovre og derfor også meget tæt på transportmuligheder, Rødovrecenteret, Rødovre hovedbibliotek, kulturhuset viften, Rådhusplænen, byggelegepladser, masser af legepladser osv.

Det er noget vi udnytter til fulde.

I Elvergården er vi gode til at komme ud af huset og 4 el cykler der gør at vi kan komme langt omkring og opleve med stor mulighed for at gøre os erfaringer og dermed fremme dannelse og udvikling.

Elvergården er et ældre hus, med masser af charme i 3 etager og hvilke er med til at skabe en særlig stemning i de forskellige afdelinger.

På trods af at Elvergården er et stort hus med flere etager, ser vi os selv som "et hus" Det betyder at personalet sparre med hinanden, og vi sikre vidensdeling på tværs af hele huset. For børnene betyder det, at når de skal fra vuggestue til børnehaven, at de får en tryk og god overgang.

Vi er en personalegruppe, som ser forskelligheder som en styrke, både når det kommer til børn men også voksne. Det betyder vi er et hus sammensat af mange forskellige mennesker, med mange forskellige kulturelle, uddannelses og erfaringsmæssige baggrunde.

Det pædagogiske personale består af nye og erfarende, unge og ældre, mænd og kvinder, pædagoger og pædagogmedhjælpere og studerende.

Vores hus har en rar, positiv og humoristisk atmosfære, som er med til at danne grundlag for en høj faglig engageret hverdag.

I Elvergården møder man varme, humor, empati, åbenhed og gensidig respekt.

Den positive atmosfære er vigtig både for børn, forældre, medarbejderne og samarbejdspartnere i Elvergården.

I Elvergården tager vi udgangspunkt i barnet, hvor vores primære opgaver er, at skabe tryghed og tillid via genkendelighed i det daglige pædagogiske arbejde. Vi vægter vores forældresamarbejde højt og tilstræber en daglig dialog mellem forældre og stuens personale, da vi gennem samarbejdet kan skabe en helhed for barnet. Vi har fokus på det enkelte barn i børnefællesskabet og tilrettelægger aktiviteter ud fra dette. Børnene styrkes i deres identitetsdannelse ved, at blive mødt af anerkendende voksne, som udviser respekt og omsorg for det enkeltes barns følelser og trivsel i Elvergården.

Daglige rutiner sker i læringsrum med rummelige anerkendende voksne, som guider det enkelte barn i børnefællesskabet med eksempelvis påklædning, oprydning, uddeling af mad og deltagelse ved samlinger og andre fælles aktiviteter.

Det pædagogiske personale er opmærksomme på nærvær, for dagligt at skabe dynamiske læringsrum. Børnene udfordres i deres nærmeste udviklingszone og vi er opmærksomme på at skabe succesoplevelser hos alle børn.

Vi ser børnefællesskaberne og det enkelte barn for hvem de er. Vi handler og tilstræber plads til alle. På den baggrund udvikler vi til stadighed det pædagogiske arbejde, med refleksioner og handlinger på grundlag i vores observationer. Vi er ærlige og melder klart ud.

I Elvergårdens hverdagen, foregår der daglig læring, stimulering af børnenes udvikling og nysgerrighed, f.eks. via rytmik, teater, sund levevis, sproglig opmærksomhed, ture ud af huset, spil, kreative aktiviteter, naturoplevelser og masser og masser af leg.

Vi tilbyder forskellig aktiviteter hverdag, så børnene kan være med til at vælge hvilke aktiviteter de ønsker at deltage i.

Vi arbejder med de traditioner der følger kalender året og i perioder arbejdes der med temaer, hvor børnene har mulighed for at være eksperimenterende og hermed tilegne sig læring. I dagligdagen giver vi børnene medansvar for det de kan honorere f.eks. at hjælpe til frokost, dele madpakker ud og gå forrest på ture og holde styr på egne ting mm.

3. Det pædagogiske grundlag og det brede læringssyn

I Elvergården er vores kerneopgave: - *i samarbejde med forældrene vil vi skabe det gode børneliv for det enkelte barn gennem tryghed, trivsel, udvikling, dannelse og læring.*

Vores mål er nået når vi ser:

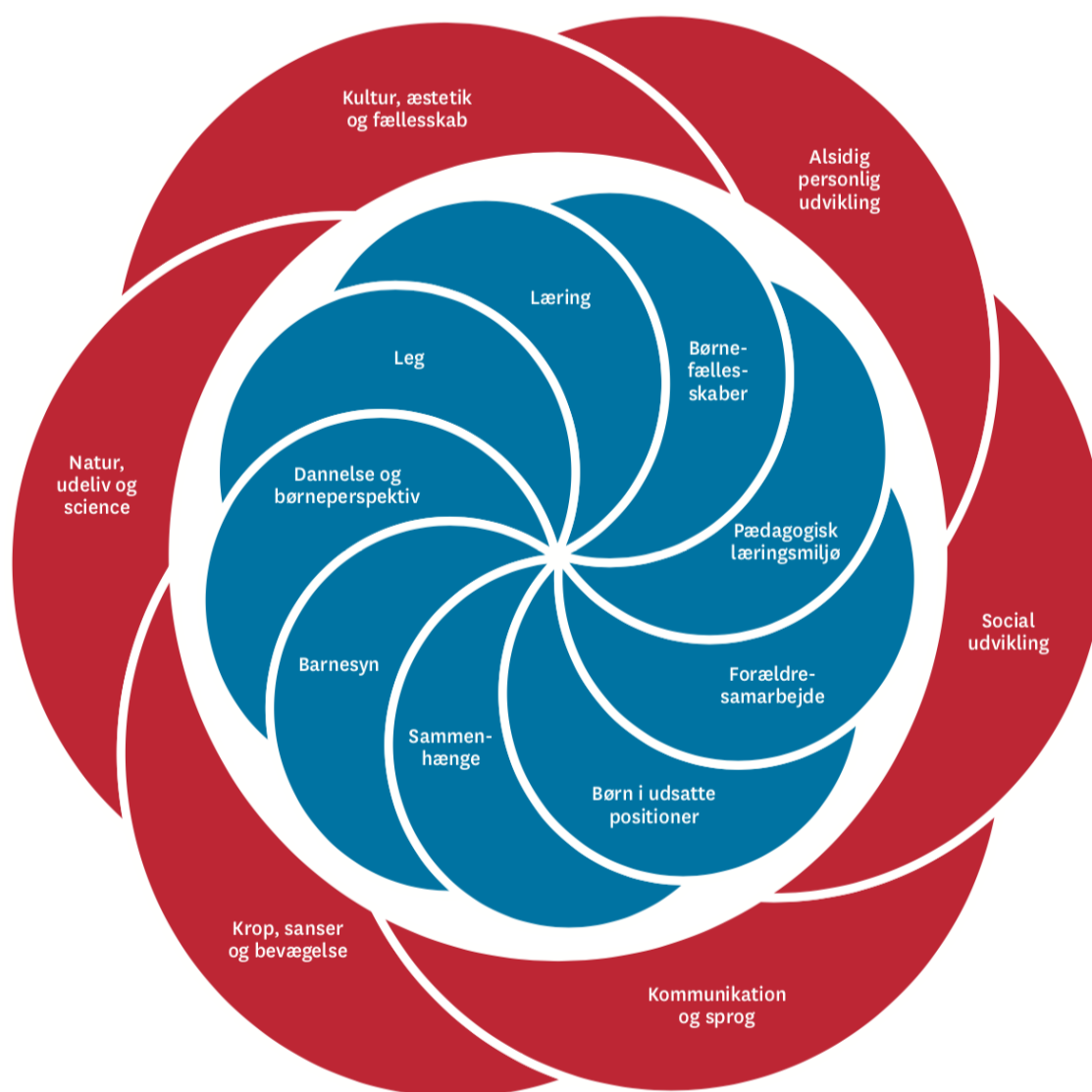
- Børn der er glade og nysgerrige, der udfordrer sig selv, som er stolte og viser glæde ved at gøre ting på egen hånd.
- Børn der udvikler empati og kan yde omsorg over for andre børn og sætte egne grænser.
- Børn der føler sig trygge og kan fordybe sig.
- Børn der er en del af fællesskabet og kan skabe venskaber.
- Børn der udvikler evnen til at håndtere konflikter.
- Børn der udviser hjælpsomhed og tager hensyn og som deltager i demokratiske beslutninger.
- Børn der er trygge, glade og deltagende, der viser respekt og kan tage ansvar.
- Børn der leger med sproget, synger og pjatter, viser glæde ved sproglige aktiviteter.
- Børn der gerne vil genfortælle historier og oplevelser.
- Børn der giver udtryk for egne meninger og udvikler større ordforråd og sprogforståelse.
- Børn der er sunde og glade, der kan lide at bevæge sig, og kender deres egen krop.
- Børn der kender til kropslig forskellig og udvikler motoriske kompetencer.
- Børn der er glade for at færdes i naturen og som leger med naturens redskaber.
- Børn der har respekt for natur og miljø, bruger deres sanser og fordyber sig i nuet.
- Børn der er energibevidste, videbegærlige og eksperimenterende i uderummet.
- Børn der viser glæde og reflekterer ved kulturelle oplevelser, der fordyber sig og inspireres af litteratur og materialer.
- Børn der viser glæde under processen ved egne værker, som er stolte, når deres værker udstilles.

- Børn der synger, danser og optræder.
- Børn og voksne kan grine og græde sammen, over fælles oplevelser.
- Børn der viser glæde under processen ved egne værker som er stolte, når deres værker udstilles.
- Børn der synger, og danser og optræder.
- Børn og voksne kan grine og græde sammen over fælles oplevelser.

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag og de seks læreplanstemaer

Børne- og Socialministeriet (2018).
Den styrkede pædagogiske læreplan,
Rammer og indhold

3.1. Børnesyn

I Elvergårdens børnesyn er at børn har værdi i selv.

Børn skal ikke alene forberedes på at blive voksne, de skal anerkendes og støttes i deres første år. Elvergården vægter det gode børneliv højt. Det skal være et liv med plads til at være den de er og tid og ro til at være barn. Det er de voksnes ansvar at give barnet omsorg, nærvær og tryghed til at kunne udvikle sig til at blive små gode mennesker.

Vi ser børn som grundlæggende kompetente og selvstændige mennesker der har ret til medbestemmelse og aktiv deltagelse i deres hverdag og mener at børn skal være aktive med skabere af deres egen læring og udvikling i de rammer vi er ansvarlige for at skabe. Børnenes stemme er vigtig i det pædagogiske arbejde, både i de planlagte og spontant opståede situationer, lege og rutinesituationer.

Vi arbejder derfor imod at der skal være plads til alle børn og de skal føle sig hørt og forstået, Dette skal gøre at barnet oplever, at det har en demokratisk stemme.

Vi er nysgerrige, undersøgende og ser på barnets intentioner. Vi arbejder hen imod at inddrage børneperspektivet i heldags orienterede læringsmiljøer.

Vi arbejder i dagligdagen på at skabe en fælles forståelse at vores børnesyn og børneperspektiv for at skabe det bedste grundlag for en fælles pædagogisk praksis hvor børnene trives, udvikler sig og lærer gennem leg og hvor vores børn værdi i sig selv, og har mulighed for at udvikle sig at blive alsidige, sociale, selvstændige og demokratisk dannede mennesker.

3.2. Dannelse og børneperspektivet

For at starte en dannelsesproces og demokratisk forståelse hos børnene er det det pædagogiske personale ansvar at sikre at det enkelte barn føler sig set, hørt og forstået. Og ikke mindst blive taget alvorligt.

I Elvergården arbejder vi løbene med vores egen forståelse af hvad vi gør med vores ord. Vores egen begrebsforståelse og faglige udvikling.

Vi italesætter hvordan vi imødekommer børnene og sikre børnenes trivsel, udvikling og dannelse igennem trykke relationer og gode læringsmiljøer.

Vi mener grundlægende at børnenes leg er grobund for deres udvikling at defor højt prioriteret i dagligdagen.

Vi planlægger hver uge hvilke aktiviteter vi tilbyder til børnene og børnene har dagligt ved stuen morgensamling, mulighed for at være medbestemmende i hvilken aktiviteter de selv ønsker at deltage i.

De aktiviteter som vi tilbyder har altid grobund i de ønsker, interesser og initiativer som børnene har. Og herved hjælper vi børnene til at tage de første skridt mod deres danneles proces og deres spæde start på at være en del af et fællesskab og forståelsen af demokrati.

4. Leg

Leg er en fundamental måde for små børn at lære på. Forskning viser, at en rammesat og målstyret leg med en høj grad af voksen instruktion, forringer børns læring. Det betyder dog ikke, at pædagoger ikke skal være involverede. Undersøgelser viser, at effekten af en moderat børnecentreret voksen involvering, bidrager i høj grad til små børns fremtidsholdbare læring.

Vi mener at det er vigtigt at give plads til børnenes egen leg med vejledning undervejs, hvis man skal støtte børns læring bedst muligt.

I Elvergården betyder det, at børn vil møde voksne, der er nærværende, som involvere sig i legene ved at være tilgængelig, og interesseret støtte når der opstår udfordringer, stiller åbne spørgsmål som udvikler legen, men stadig med stor respekt for børnenes egne lege og deres eget perspektiv.

Iagttagelser og observationer er et af vores vigtigste redskaber, da det løbende danner grundlag for vores kendskab til det enkelte barns udvikling, derved kan vi tilrettelægge det pædagogiske arbejde bedst for børnene.

Vi vurderer løbende om det er nødvendigt at rammesætte legen, så alle børn trives i legen, prøver nye roller og sociale kombinationer og har en positiv oplevelse af at være med.

Eks: Benjamin og Thea på 2 år er bedste venner og elsker at lege sammen.

De sidder i sandkassen og leger. Pludselig høres et skrig. Thea skubber Benjamin væk, og Benjamin slår Thea til gengælde. Begge børn begynder at græde og vil ikke lege med hinanden mere. En voksen går hen til dem og spørger hvorfor de er sure på hinanden. Thea fortæller "Benjamin bliver ved med at ødelægge mine sandkager", og Benjamin fortæller at han bare spiste kagerne, Thea lavede til ham.

Den voksne tager en skovl og en spand og siger: "Nu laver vi en masse kager, og så kan Benjamin komme og købe dem, hos "bageren" bagefter". Både Benjamin og Thea går med på legen. Sammen laver Thea og den voksne en masse kager, som Benjamin kommer hen og køber. Thea lave selv flere, hun kan sælge. Da den voksne mærker at legen køre godt, trækker hun sig, så Benjamin og Thea selv kan digte videre på legen, sammen.

Ramme sat legeaktiviteter kan f.eks. tage udgangspunkt i at børn og voksne sammen reflekterer over, hvordan legen kan udformes og udvikles. Når pædagogen sætter legeaktiviteter i gang giver det også mulighed for at inddrage de børn, der evt. står uden for legen. Vi er derudover bevidste om at give børnene plads til at lege uden pædagogisk indblanding og giver dem plads i deres eget private rum.

Børn inddrager selv de 6 lærerplans temaer i deres leg.

Eks: Pædagogen starter leg i vuggestuen.

Hun stiller sig ved væggen og kalder børnene hen. Når børnene er i ro siger hun "nu er jeg en sommerfugl", hun spreder armene ud og flyver over til den anden ende af stuen, børnene gør det samme. Så siger hun "nu er jeg en bjørn" og straks bliver pædagogen og alle børnene til bjørne. Sådan forsætter det ene dyr efter det andet og alle børn laver deres version af det forskellige dyr, og hver barn skiftets til at finde på et nyt dyr de alle skal være.

Til sidst trækker pædagogen sig, da hun syntes at børnene leger rigtig godt. Legen forsætter lidt tid, uden den voksne, men efter lidt tid digter børnene videre i forskellige retninger. Morten og Oliver på to år går over under bordet, hvor de begynder at lege bjørne. Mia og Signe, flyver rundt i hele stuen og leger fugle, som senere forvandler sig til små prinsesser. Mens mange af de andre børn forvandler den forgående leg til en løbe leg, hvor de løber grinene frem og tilbage, på stuen.

Eks: Et barn i børnehaven, Vitus, kommer grædende hen til en pædagog på legepladsen og siger at han ikke må være med i en leg, som fire andre børn er i gang med. Pædagogen spørger om de

sammen skal gå hen og tale med de andre børn. Det vil Vitus gerne. Pædagogen fortæller de andre børn at Vitus er ked af det, fordi han meget gerne vil være med i deres leg. Et af børnene siger: "det er fordi vi leger Mor, Far og børn og Vitus vil kun lege robotter". Pædagogen spørger Vitus om han ikke kunne tænke sig at lege Mor, Far og børn med de andre? Vitus svarer at han kun vil lege robotter. Pædagogen spørger børnene: "er der nogen af jer der har ideer til, hvad vi kan gøre?" Et af børnene svarer: "Vi kan da være en robotfamilie!", og kigger på Vitus og de andre børn. De andre børn nikker eller siger. "ja", og Vitus bevæger sig hen til børnene, hvorefter pædagogen hører at børnene aftaler at Vitus kan være 'storebror Robot'. Pædagogen bevæger sig væk fra gruppen, og observerer at legen er i gang.

5. Læring

Børn der trives vil gerne lære. Læring er den proces, der foregår når barnet leger sammen med andre børn, leger selv og med de voksne.

Igennem dagligdagens rutiner og aktiviteter sker konstant læring, hvor der tages udgangspunkt i det niveau barnet befinder sig i lige nu.

Børn lærer bedst, når de er trygge og har tillid til dem, som læringen skal foregå sammen med. Læringsrummet skal derfor være præget af gode relationer mellem voksne og børn - og børnene indbyrdes. Relationer har afgørende betydning for ethvert barns udbytte.

Barnet skal mødes af voksne, der er nærværende, stimulerende og som skaber gode dynamiske udviklings- og læringsmiljøer, hvor barnet selv "går på opdagelse" med en støttende og guidende voksen.

Daginstitutionen er barnets arbejdsplads, og har det brug for masser brændstof, da der bliver brugt en masse energi, når dagligdagen byder på mange indtryk og udfordringer.

Skal barnet kunne tage imod læring, skal dets basale behov være dækket.

Den fysiske omsorg og basale behov består af: søvn, kost, hygiejne og rette behandling under sygdom.

Det pædagogiske personale i Elvergården er altid opmærksomme på barnets basale behov. Vi har dialog med forældrene bl.a. om barnets søvn, er maven evt. gået i orden, er han, hun blevet frisk igen osv.

Oplever vi at barnet er utilpas og ikke trives, d.v.s. sløj ringer vi til forældrene, og via dialog spore sig ind på hvad der evt. kan drille. Har vi oplevelsen af, at et barn er syg og ikke kan indgå på lige fod som de andre børn i dagligdagen, ringer vi barnet syg hjem.

Den psykiske omsorg består bl.a. af: Nærhed, nærvær, følelsesmæssige relationer, kommunikation, stimulering og spejling. Den professionelle omsorg, består også af faglige overvejelser omkring det enkelte barn i børnefælleskabet. Oplever vi et barn, hvor trivslen, udviklingen og dermed dannelsen driller, har vi altid mulighed for at kalde på mere hjælp fra Rødovres PPR-team. Her kan vi komme omkring hele barnet og barnet i børnefælleskabet.

I Elvergården ser vi læring som en aktiv proces, der foregår individet, rettet mod at skabe sammenhæng mellem tidligere og nye erfaringer i forskellige kontekster.

Læring sker ved:

Efterligning, i sociale fællesskaber eller på egen hånd, i hjemmet og i Elvergården.

Læring er et resultat af formelle og uformelle læringsprocesser, samt samværet med andre, forstået som kvaliteten af de interpersonelle relationer.

Direkte læring foregår gennem erfaringsdannelse i samspil med andre. Direkte læring foregår gennem en anden person, der fungerer som formidler mellem barnet og omverdenen. Formidlet læring kan foregå både i planlagte aktiviteter og i her-og-nu situationer.

Indirekte læring kan finde sted i både direkte og indirekte læringsituationer. Indirekte læring er det, man ubevist tilegner sig i samspillet med andre. Indirekte læring kan rumme mulighed eller risiko for, at barnet/ den voksne tilegner sig noget helt andet, end det der var hensigten.

I Elvergården arbejder vi med de 6 lærerplanstemaer som er beskrevet i den styrkede lærerplan

1. Alsidig personlig udvikling
2. Social udvikling
3. Kommunikation og sprog
4. Krop, sanser og bevægelse
5. Natur, udeliv og science

6. Kultur, æstetik og fællesskab

6. Børnefællesskaber

I Elvergården har vi stor fokus på vores børnefællesskaber, især fordi børnefællesskaber hele tiden er dynamiske så det, der sker og rør sig i børnefællesskabet i dag er ikke nødvendigvis det samme der sker om en uge eller 14 dage.

Her er personalet hele tiden opmærksom på dynamikken, for at kunne hjælpe børnene i retningen med trivsel, læring og udvikling.

I Elvergården indgår børn i et socialt fællesskab sammen med andre børn, her bliver der skabt rum til at det enkelte barn lærer og udvikler sig. Al leg, dannelse og læring sker i socialt samspil med de øvrige børn og det pædagogiske personale.

Eks Børnene leger spontant inde på stuen.

Et barn laver mad i lege køkkenet, et andet barn kommer ind på stuen og ser det barn lave mad og går derhen. Børnene kigger på hinanden, snakker sammen om maden og automatisk er legen i gang. En pædagog ser det, og går hen til dem.

Pædagogen italesætter deres initiativer, børnene smiler og kigger på hinanden.

Pædagogen er opmærksom på deres handleinitiativer, deres følelsesinitiativer og deres relations dannelse. Børnene har ikke tidligere leget sammen, men fordi de har været i samme aktivitetsgruppe, har de et begyndende venskab som pædagogen kan se, og styrker det ved at benævne det.

I Elvergården er der plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ og kan være aktiv deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at prøve forskellige sociale positioner mv.

Vi skaber en balance mellem individ og fællesskab. Vi inddrager vores forældresamarbejde i at skabe et velfungerende børnefællesskab præget af anderkendelse af alle familier uanset disse forudsætninger.

Nogle børn har lettere til børnefællesskaber end andre. De børn, der ikke har let adgang til fællesskaber, støtter vi i at udvikle kompetencer til at kunne afkode fællesskaber og underforståede regler og til at finde deres placering i børnegruppen. Et arbejdsfælleskab kan synliggøre, hvordan individuel udvikling og læring er forbundet med gruppelæring og tydeliggøre, at individuel læring drager fordel af gruppen.

Et projekt med med kreativt og kunstnerisk indhold kan have mange forskellige typer opgaver.

Her iagttager Pædagogerne børnegruppens samspil i mindre og større arbejdsenheder:

- Hvordan stiller børnene betingelser til hinanden?
- På hvilke måder interagerer børnene med hinanden?
- Hvad karakteriserer deres dynamikker, og hvordan er deres samspil?

Pædagogen og den samlede børnegruppe kan, når de udveksler erfaringer i deres tilbagemeldinger, fokusere på engagement, samarbejde og kommunikation undervejs i processen.

De voksnes fællesskaber der er i Elvergården er med til at signalere veje til at skabe fællesskaber mellem børn. Der kan trækkes mere eller mindre direkte forbindelser mellem de rammer og strukturer, der sættes omkring børn, og deres muligheder for at deltage i vuggestuen og børnehavens børnefællesskaber.

Dette stiller krav til det samarbejde, der er mellem det pædagogiske personale og forældrene. Så derfor er vores forældresamarbejde så vigtigt for os.

7. Pædagogiske læringsmiljøer

Vi rammesætter aktiviteterne, så børnene selv er med til at påvirke indholdet i aktiviteten. Som pædagogisk personale, understøtter vi børnenes læring, ved at anvende tematiske materialer. Det betyder f.eks. når vi arbejder med natur, så får børnene lov til at opleve naturen bl.a. ved hjælp af forstørrelsesglas, skovl og bøger. På den måde følger vi barnets "spor". Børn lærer ved at udforske med krop og sanser, ved at undre sig og stille spørgsmål.

I Elvergården lærer børnene ved at udforske med krop og sanser, og ved at undre sig og stille spørgsmål. Børnene bliver mødt af de voksne med spørgsmål og bliver udfordret ved at eksperimentere med materialer og mulighed for at gøre sig nye opdagelser.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og omverdenen. Det skal understøtte at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Vi arbejder i Elvergården med at opdele børnene i mindre aktivitetsgrupper. Det enkelte barn får styrket sine kommunikative strategier, ved at der er rum for at spejle sig i hinandens kropssprog og verbale sprog. f.eks. når en aktivitets gruppe skal læse dialogisk læsning: pædagogen har fundet en bog ud fra månedens læreplansaktivitet og børnegruppens sproglige kompetencer, når de læser bogen, er pædagogen en sproglig rollemodel, ved at benævne barnets handle-, -sproglige, -følelsesmæssige initiativer. Børnene spejler sig i hinandens initiativer, fordi de bliver bevidste om hinanden og har mulighed for at fordybe sig i samtalen ved at interagerer med hinanden i en mindre gruppe.

Eks: Børnene leger på legepladsen.

Et barn har fundet en lille båd og sejler med båden i sandkassen, et andet barn finder også en båd og straks er legen i gang i et lille fællesskab. Pædagogen ser det, og benævner børnenes handle initiativer. Børnene kigger på pædagogen og derefter på hinanden og griner og taler sammen om, hvordan de får bådene til at sejle længere.

Når pædagogen ser de to børn lege med både i sandkassen og sætter ord på børnenes leg, bliver børnene bevidste om hinanden og får muligheden for at skabe en relation. Pædagogen får styrket et børnefællesskab og hermed de sociale kompetencer.

Pædagogik i daginstitutionen, er andet end planlagte pædagogiske aktiviteter. Daginstitutionens rutiner er gentagelser, som kommer igen hver eneste dag. Derfor ligger der et stort læringspotentiale for børnene heri. Der foregår bl.a. vigtig pædagogik og læring i garderoben, ved de daglige måltider og på badeværelset, når børnene skal vaske hænder, have skiftet ble, gøres putteklar eller på toilettet, selv hældes vand, selv tager tøj på, selv deler kopper og tallerkener ud mm.

Til frokost I børnehaven, har vi dagens hjælper. Det er to børn der udvælges efter tur. De hjælper med at uddele kopper til børnene og stille kander på bordene.

Derefter siger de en "madremse" sammen med de andre børn: "En to må vi få ro tre fire drenge og piger værsgo." og så må der må spises.

Når frokosten er slut, er dagens hjælper med til at tørre borde af og feje.

Eks: Vuggestuen er færdige med at spise. En voksen og to børn, en dreng og en pige, på 2,5 år går ud på badeværelset. Børnene sidder på gulvet, for at tage deres tøj af. Den voksne sidder på en skammel, så hun er i øjenhøjde med børnene.

Pigen får hurtigt taget sit tøj af, mens drengen har lidt sværere ved det og bliver guidet og støttet fra den voksne i hvordan han skal gøre. Pigen kigger på ham, tager fat i hans strømpe og tager den af ham. Børnene kigger på hinanden og griner. Den voksne siger til pigen: "Det var sødt af dig, at hjælpe din ven." Drengen kigger på pigen og siger tak.

Ved fælles hjælp får de resten af tøjet af, så bleerne kan blive skiftet.

I Elvergården inddrager vi rutinerne som en vigtig del, af det pædagogiske arbejde. Ved at arbejde systematisk og bevidst med rutinerne, løfter vi dem op og gør dem til et vigtigt læringsrum, hvor vi støtter børnene i f.eks. at blive selvhjulpen, deltagelse i fællesskaber, sprogudvikling mm. Det betyder at børnenes læring ikke er afgrænset til halvanden times pædagogiske aktiviteter om formiddagen, men finder sted hele dagen.

F.eks. at tale med barnet mens det får skiftet ble, så barnet får stimuleret sin følelsesmæssige tilknytning og sproglige udvikling, at barnet støttes i selvhjulpen hed, ved selv at prøve at tage flyverdragt på i garderoben, at barnet lærer at tage hensyn til andre ved frokosten mm.

Pædagogerne tilrettelægger et læringsmiljø, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Eks: En vuggestue gruppe laver rytmik. Dette har igennem en periode været en gentagende aktivitet hver uge, hvor de laver de samme lege, i samme rækkefølge hver gang, således at det er genkendeligt for børnene.

Hvert rytmik forløb afsluttes med "pizza massage", hvor de børn, som har lyst ligger ned og agerer pizza. De voksne, samt de børn, som ikke har lyst til at ligge ned, sidder op og "ælder dejen",

"ruller den ud" og "kommer fyld på". Børnene kommer med input til, hvilket fyld der skal på pizzaerne inden de skal i ovnen.

Da de er færdige, siger et af børnene på ca. 2,5 år til den voksne: "Nu er det din tur". Den voksne lægger sig ned og børnene gentager processen på den voksnes ryg. På den måde får børnene lov til at afprøve forskellige roller i legen.

I Elvergården har vi alsidigt legetøj og rekvisitter der kan fremme meget forskellig læring. Vi tilbyder bøger, togbaner, dyr, dukker, dukkehuse, biler, klodser, farver, brætspil, puslespil, figurer, magneter, gå biler, kravle puder, madrasser, ribber etc.

8. Særlig fokuserede indsatser for dagtilbuddet i perioden 2023 til 2024

I den kommende periode skal vi have fokus på de voksnes bevidsthed af egen rolle iht. Lærerenplanen 7-17

Vi ønsker en tydelig bevidsthed af personalets egen rolle i læringsmiljøerne og hvilke virkning det har i det daglige arbejde.

Med forståelse af egen rolle, mener vi hvordan man som professionen agere i bestemte sammenhænge. Bl.a. Ved at aktivt deltagelse i læringsmiljøerne og skabe muligheder for børnene i hele åbningstiden mellem 7 - 17

Vi er i gang med at sikre vi en større forståelse af børneperspektivet

Vi ønsker at alle i Elvergården har en klar forståelse af hvordan kommunikationen til/med/om børn skal være, så alle personaler forstår hvad vi gør med vores ord og måden vi omtaler eller taler andre, så vi sikre at alle bliver mødt med respekt stor som lille. Og at der er fælles faglig forventninger, i den pædagogiske tilgang.

Og der er igangsat en proces om hvordan vores professionelle dialog er i hverdagen.

Vi ønsker at videreudvikle en tillidsfuld professionel dialog i Elvergården.

9. Forældresamarbejdet

Forskning viser, at det har en direkte effekt på børns trivsel og læring, at personalet sikrer et godt forældresamarbejde. Hvis forældre er optaget og involveret i børns læring, kan man se det har trivselsfremmende effekt, og at det resultatmæssigt også har betydning for børns senere uddannelses- og arbejdsliv.

Forældrenes første møde med Elvergården er grundlæggende for det videre forældresamarbejde. Forældrene skal føle sig taget godt imod og velkommen i Elvergården.

Ved deres første møde med pædagogen, skal forældrene opleve en pædagog der er oprigtigt interesseret i deres barn og familie.

Eks: Lille Oda er begyndt at græde hver morgen hun kommer i vuggestue. "Hun vil ikke i vuggestue og vil hellere hjem", siger mor.

Pædagogen siger "det kan jeg godt forstå men det kan vi jo ikke, så skal vi ikke lege sammen? Mor siger: "det lyder hyggeligt, hvad skal I lege"?

Barnet siger: "cykel".

Pædagogen siger: "kom vi finder en cykel i skuret, men først vinker vi til mor".

Barnet krammer mor og tager pædagogen i hånden og vinker, sammen går de hen og finder en cykel.

Pædagogen siger til mor: "du ringer bare når du kommer på arbejde og høre hvordan det går".

Barnet vil hermed have bedre forudsætninger for at trives og lære. Et øget fokus på det tidlige forældresamarbejde kan bidrage til at skabe den fornødne tillid.

Som personale er vi meget opmærksomme på at inddrage forældrene tidligt i forhold til evt. udfordringer. Når vi sammen kan udarbejde tiltag, som kan udføres i både hjemmet og Elvergården, vil barnet opleve en større sammenhæng, og effekten vil dermed blive større. Personalet skal derfor være opmærksomme på, at være imødekommende og inviterer til dialog.

Når man som forældre er tryk, vil vi opleve, at de går i dialog med os, når de oplever udfordringer med barnet, underen over noget i Elvergården, udfordringer i hjemmet mm. Når vi fælles har hurtig fokus på et barns udfordringer, kan vi hurtigere hjælpe barnet og dermed sikre dets trivsel.

Eks: Ibs mor henvender sig til pædagogen.

Ib er begyndt at bruge nogle grimme ord derhjemme. Hun spørger om det også foregår i børnehaven.

Pædagogen medgiver, at det er startet i det små i børnehaven. Ofte når Ib er på gyngen med de andre store drenge. Pædagogen spørger ind til hvilke situationer der har været derhjemme og vurderer, at der er tale om en nysgerrighed fra Ibs side.

Ibs mor og pædagogen laver sammen en handeplan, for hvordan der fremadrettet skal arbejdes med Ib og hans nysgerrighed omkring de nye ord. Der bliver ikke tale om et forbud, men en dialog-orienteret tilgang til nysgerrigheden.

Det er vores erfaring at, vi som personale nogle gange komme til at være underforstået i vores forventninger til forældrene. Nogen gange antager vi, at forældrene ved, hvad daginstitutionslivet kræver, og hvilke kompetencer barnet skal have. Vi skal tidligt være opmærksomme på, at lave en tydelig forventningsafstemning og forklare baggrunden for vores pædagogik.

9.1 Samarbejde med Forældrebestyrelsen

I Elvergården arbejder bestyrelsen og ledelsen sammen om flere forskellige opgaver. I forældrebestyrelsen sidder der en personale med fra børnehaveafdelingen og vuggestueafdelingen. Bestyrelsen er bl.a. deltagende i udarbejdelsen af politikker som kommunikationspolitik, kostpolitik, mm. og dermed også principper for brug af sukker, Politikkerne og andre tiltag bliver løbene revurderet.

I Elvegården bestræber vi os i samarbejde med bestyrelsen, på at arrangere forældremødet og forskellige andre arrangementer for forældre og børn.

Det er altid givende, når en fra bestyrelsen kan være med i ansættelsesudvalg, når vi besætter ledige stillinger.

Vi værdsætter vores bestyrelsesarbejde højt og har en aktiv forældre bestyrelse i Elvegården.

9.2 Det breder forældresamarbejde

Forældrene er de vigtigste voksne i børnenes liv, og derfor er det vigtigt at vi har et tæt samarbejde når det handler om at skabe tryghed og sikre, at deres barn udvikler et positivt selvværd og lærer at respektere og forstå egne som andres behov. Forældresamarbejdet vil altid være den centrale del i arbejdet med børnene.

I Børnehuset Elvergården er børn, forældre og personale en del af et fællesskab. Derfor er det vigtigt, at der er en høj grad af ansvarlighed, omsorg og respekt for dette fællesskab. Det viser sig i den måde, vi kommunikerer og agerer på over for hinanden.

I samværet med børnene og i forældresamarbejdet er det derfor meget vigtigt at vi mødes på en ligeværdig måde og med respekt for hinandens forskelligheder og kompetencer.

Når et barn starter, bliver det tilknyttet en stue hvor særligt en personale i den første tid vil have tæt kontakt til såvel barnet som forældrene. Det gør vi, for at kunne tage udgangspunkt i det enkelte barns behov og rytme samt for at skabe tryghed hos forældrene.

Grundlaget for et godt forældresamarbejde er en god daglig kontakt mellem forældre og personale. I Børnehuset Elvergården er udgangspunktet at både forældre og personale arbejder for hvad der bedst for det enkelte barn. Derfor prioriterer vi tæt daglig dialog med gensidig orientering for at medvirker det til at barnets dag i Elvergården bliver endnu bedre.

Vi møder altid alle børn og forældre med et smil og imødekommenhed. Vi forsøger at skabe en god start for alle børn og derfor vil børn blive mødt med forskellige stationer med aktiviteter fra morgenstunden og en udvalgt voksen der har mulighed for at vinke med de børn der har brug for det. Dagligt opdeles børnene i mindre grupper så det er større mulighed for fordybelse for både børn og voksne.

Dagens aktiviteter på stuerne, læringsstunder mm. dokumenteres på AULA, således gøres det muligt at støtte op om børnenes læring hjemme. Det er et fælles ansvar at støtte børnene i at deltage i aktiviteter, som styrker barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse.

3 måneder efter start i Elvergården vil der blive tilbudt en trivselsamtale og ved overgang til børnehaven vil der blive tilbudt en fælles overgangssamtale med både vuggestue og børnehave

personale. Ved skolestart vil der blive tilbudt en skolestartssamtale. Endvidere vil der altid være mulighed for behovssamtaler enten med stuepersonalet eller ledelsen.

10. Børn i udsatte positioner

Inklusion - en fælles indsats for hele Elvergården.

Elvergårdens definition af inklusion er:

Inklusion handler om, at alle børn skal føle sig som en betydningsfuld del af et fællesskab, og at alle børn bliver set og mødt med passende udfordringer.

Bent Madsen skriver:

”Inklusion er ikke kun rettet mod børn med særlige behov eller børn i udsatte positioner. Inklusion er en proces, i hvilken forskellighed bliver en grundlæggende betingelse for alles læring og udvikling” (Madsen 2009)

At deltage i fællesskaber, er en vigtig faktor i børns liv. Igennem fællesskabet lærer børn vigtige kompetencer. I Elvergården bestræber vi os på, at udvikle fællesskaberne, så vi skaber reelle deltagelse muligheder og trivsel for alle børn, og sikre at deltagelsen i fællesskaberne fører vigtig læring med sig.

Dette gør vi bl.a. ved, at have blik for, hvordan vores egen praksis kan skabe inklusions processer. Vi drøfter løbende, hvordan vi kan tilgodese forskellige børns måde at deltage på, når vi planlægger aktiviteter, og vi reflekterer over, om vi selv medvirker til at skabe hindringer for nogle børns deltagelse.

Vores fokus er rettet mod relationerne mellem barnet og børnene fællesskaberne, og ikke mod barnet alene. Vi møder børnene med et anerkendende og ressourceorienteret syn. Vi tager udgangspunkt i den enkeltes forudsætninger, og vi arbejder med differentierede fællesskaber, der tilgodeser alle børn.

Ydermere anvender vi bl.a. LTU som et pædagogisk redskab, til at sikre en inkluderende praksis, ligeledes anvender vi i Elvergården praksisfortællinger, som er et redskab der har gode muligheder for at pædagoger imellem kan spare med hinanden.

I Elvergården ser vi forskelligheder som en styrke. Derfor anser vi det som vores opgave som voksne, at udvikle alle børns sociale ansvar over for hinanden, ved selv at vise, hvordan man

omgås hinanden med respekt for hinandens forskellighed, og vise hvordan man kan støtte hinanden i vanskelige situationer.

Vi italesætter, at alle børn har deres egne forudsætninger, og at disse forskelligheder giver rig mulighed for at lære af hinanden. Alle børn vil forøge deres sociale kompetencer, i mødet med børn, der er anderledes end dem selv.

Når personale bl.a. holder stuemøder bliver det enkelte barn i børnefællesskabet drøftet, for at sparre med hinanden på stuen og finde de bedste tilgange til barnet.

Finder personalet i samarbejde ud af, at de har brug for udefra kommende guidning fra vores eksterne samarbejdspartner, så melder de sig til en åbenrådgivning.

Finder man ud af, at der er brug for mere hjælp, bliver barnet evt. taget op på en lokalisering. Her kan forældrene deltagende.

I Elvergården har vi et tæt samarbejde med forvaltningens konsulenter som giver os sparring og rådgivning. Vi har også samarbejde med PPR- pædagogisk-psykologisk rådgivning som kommer mindst en gang om måneden i Elvergården og yder faglig sparring til personalet. Forældre kan inviteres med til disse møder.

11. Overgange

I Rødovre Kommune arbejder vi med at styrke overgangen for barnet mellem de forskellige institutionstyper. Eksempelvis barnets overgang fra vuggestue til børnehave og fra børnehave til skole.

Vuggestuen:

Når barnet starter i Elvergårdens vuggestue, anbefaler vi at forældrene afsætter en uge og gerne mere til at kører barnet ind. Vi anbefaler også at forældrene at give barnet korte vuggestue dage i starten, hvis det er muligt.

Alle forældre modtager en velkomstpjece som personalet har udarbejdet.

Barnets dage vil i løbet af den første uge langsomt blive længere, så barnet kan vænne sig til det nye liv i vuggestuen.

En primær voksen vil være tilknyttet barnet i indkøringsperioden, som sørger for at skabe en tryk og tillidsfuld relation til barnet og forældrene, for netop at styre det spirende samarbejde. Vi tager individuelle hensyn i forhold til det lille barns spise og sovevaner. Efter ca. 3 måneder tilbydes forældrene en samtale i vuggestuen

Børnehaven:

Når barnet er ca. 3 år, skal det starte i børnehaven.

Så vidt muligt starter barnet med nogle kammerater fra vuggestuen.

14 dage inden start, kommer barnet på besøg i børnehaven hver formiddag, med en voksen fra vuggestuen. Når barnet stille og roligt har lært de nye voksne af kende i børnehaven, går den voksne fra vuggestuen med i børnehaven og vinker farvel, og barnet bliver og leger med de nye voksne og kammerater.

Inden børnehavestart tilbyder vi en overgangssamtale med forældrene, hvor der er personale med fra vuggestuen og børnehaven. Det personale der deltager, er oftest de primærvoksne. Den måned barnet fylder 3 år skal forældrene selv medbringe bleer og frokost til barnet. Hvis barnet starter tidligere, kan forældrene vælge at medbringe madpakke eller få mad fra vuggestuens køkken.

Overgang til skole:

Det sidste år barnet har tilbage i børnehaven, er de med i en førskolegruppe.

I gruppen arbejder vi med nogle temaer der er fælles med de andre førskolegrupper i kommunen. Derudover vil vi besøge alle børns kommende skoler.

I januar vil alle forældre få tilbudt en overgangssamtale, hvor vi sammen udfylder et overgangsskema i systemet hjerne og hjerte, Der ligger i vores system hjerne og hjerte, et system skolen i Rødovre kommune kan tilgå og her kan de se barnets sprogvurderinger og noter. Hvis personalet vurderer at det er nødvendigt med en tidlig fokuseret indsats for at gøre barnet skoleklar, indkalder vi til et møde tidligere.

12. Lokalsamfundet

Elvergården har den fordel at den ligger godt placeret i centrum af Rødovre, hvor vi har alt omkring os. Vi har rig mulighed for ture til engen og Damhussøen, vi bruger Rødovregård, Rødovre Kirke, Rødovre bibliotek (teater besøg), og besøger begge byggelegepladser i området. Vi har Ladcykler med el, så vi kører også længere ture til volden/Espelunden og i zoologiskhave på Frederiksberg.

I maj måned afholder Rødovre kommune børnefestival som vi i rigtig mange år flittigt har besøgt. Derudover har Rødovre rigtig mange gode legepladser i nærmiljøet som vi også med glæde besøger.

13. Evalueringskultur (dokumentation)

I Elvergården bruger vi flere forskellige evalueringsformer ud fra hvad vi gerne vil evaluere på og har til formål at opsamle de erfaringer vi har gjort, så vi kan udvikle eller gentage vores succeser og forsøge at undgå uhensigtsmæssige problematikker i fremtidige aktiviteter.

Vi laver kvalitative evalueringer for at synliggøre de forskelliges personalers perspektiver og få deres oplevelser og erfaringer i spil både på personalemøder og stuemøder.

Vi laver også realistiske evalueringer, så vi kan være opmærksomme på hvad der virker for hvem og under hvilke omstændigheder og kontekster det virker, hvilke vi gør på personalemøder og stuemøder.

Vi laver løbende en formativ evaluering bl.a. i vores sprogarbejde, for at det kan have en direkte virkning på børnenes læreproces.

Men vi arbejder også med en systematisk evaluering af den pædagogisk praksis, hvor vi igennem en række faser vurderer og reflekterer over sammenhængen mellem læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Dette øver vi os stadig på.

13.1 Gennemførelses af evaluering 2022

I Elvergården har vi på personalemøderne løbende evalueringer af alle nye tiltag.

Vi har i 2022 haft særligt fokus på sprog og hele personalet er blevet undervist i sprogarbejde, så det bliver en integreret del af dagligdagen.

Alle børn bliver sprogvurderet en gang om året ved deres fødselsdag startende ved 2 år.

De faktuelle data bruger vi både til at vurdere indsatsen for det enkelte barn men også som samlede stue, for at se hvor vi kan lave mere fokuserede tiltag. Grundet vores skærpede fokus på sprogarbejdet har vi udviklede vores samlede sproglige niveau.

I samarbejde med Rødovre Kommune har Elvergården haft et leg og bevægelsesforløb med DGI. Dette forløb har givet os et større fokus på fælles legens betydning og dette er blevet implementeret i dagligdagen. Vores indsats med bevægelsesglæde kan bl.a. Ses i vores motorikrum i mindre grupper og på vores legeplads hvor der bliver igangsat forskellige aktiviteter.

I Elvergården har vi i overnævnte periode igangsat en proces hvor alle børn dagligt bliver opdelt i forskellige grupper så der er større mulighed for fordybelse og deltagelse for alle.

Børnene få dagligt forskellige mulige aktiviteter de kan deltage i som tur ud af huset, motorikrum, Elvergårdens eget bibliotek, krea-rum, lego-rum mm.

Denne opdeling af børnene i mindre grupper og tilbud af aktiviteter, er blevet en integreret del af dagligdagen som personalet på ugentlige stuemøder planlægger indholdet af.